

CLASS – 7 SANSKRIT CHAPTER -6

BY – RAMENDRA JHA

Q.2: उपयुक्तकथनानां समक्षम् 'आम्' अनुपयुक्तकथनानां समक्षं 'न' इति लिखत

(क)	प्रातः काले ईश्वरं स्मरेत्।	-
(ख)	अनृतं ब्रूयात्।	-
(ग)	मनसा श्रेष्ठजनं सेवेत।	-
(घ)	मित्रेण कलहं कृत्वा जनः सुखी भवति।	-
(ङ)	प्रातःकाले शय्यां न त्यजेत्।	-

(क)	प्रातः काले ईश्वरं स्मरेत्।	आम्
(ख)	अनृतं ब्रूयात्।	न
(ग)	मनसा श्रेष्ठजनं सेवेत।	आम्
(घ)	मित्रेण कलहं कृत्वा जनः सुखी भवति।	न
(ङ)	प्रातःकाले शय्यां न त्यजेत्।	न

Ans :

Q.3: एकपदेन उत्तरत-

(क) कः न प्रतीक्षते?

(ख) सत्यता कदा व्यवहारे स्यात्?

(ग) किं ब्रूयात्?

(घ) केन सह कलहं कृत्वा नरः सुखी न भवेत्?

Ans : (क) मृत्युः न प्रतीक्षते।

(ख) सत्यता औदार्यम् व्यवहारे स्यात्।

(ग) सत्यं ब्रूयात्।

(घ) मित्रेण सह कलहं कृत्वा नरः सुखी न भवेत्।

Q.4: रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

(क) मृत्युः न प्रतीक्षते।

(ख) कलहं कृत्वा नरः दुःखी भवति।

(ग) पितरं कर्मणा सेवेत।

(घ) व्यवहारे मृदुता श्रेयसी।

(ङ) सर्वदा व्यवहारे ऋजुता विधेया।

Ans : (क) कः न प्रतीक्षते?

(ख) किं कृत्वा नरः दुःखी भवति?

(ग) कम् कर्मणा सेवेत?

(घ) व्यवहारे का श्रेयसी?

(ङ) कदा व्यवहारे ऋजुता विधेया?

Q.5: प्रश्नमध्ये त्रीणि क्रियापदानि सन्ति। तानि प्रयुज्य सार्थ-वाक्यानि रचयत।

(क)

(ख)

(ग)

(घ)

(ङ)

(च)

(छ)

(ज)

Ans : (क) अनृतं प्रियं च न ब्रूयात्।

(ख) व्यवहारे सर्वदा औदार्यं स्यात्।

(ग) श्रेष्ठजनं कर्मणा सेवेत।

(घ) व्यवहारे कदाचन कौटिल्यं न स्यात्।

(ङ) सत्यमं अप्रियं च न ब्रूयात्।

(च) वाचा गुरुं सेवेत।

(छ) सत्यं प्रियं च ब्रूयात्।

(ज) मनसा मातरं पितरं च सेवेत्।

Q.6: मञ्जूषातः अव्ययपदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-
तथा न कदाचन सदा च अपि

(क) भक्तः ईश्वरं स्मरति।

(ख) असत्यं वक्तव्यम्।

(ग) प्रियं सत्यं वदेत्।

(घ) लता मेधा विद्यालयं गच्छतः।

(ङ) कुशाली भवान्?

(च) महात्मागान्धी अहिंसां न अत्यजत्।

Ans : (क) भक्तः सदा ईश्वरं स्मरति।

(ख) असत्यं न वक्तव्यम्।

(ग) प्रियं तथा सत्यं वदेत्।

(घ) लता मेधा च विद्यालयं गच्छतः।

(ङ) अपि कुशाली भवान्?

(च) महात्मागान्धी कदाचन अहिंसां न अत्यजत्।

Q.7: चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषातः पदानि च प्रयुज्य वाक्यानि रचयत-

लिखति कक्षायाम् श्यामपट्टे लिखन्ति सः पुस्तिकायाम्

शिक्षकः छात्राः उत्तराणि प्रश्नम् ते

Ans : (क) सः शिक्षकः कक्षायाम् श्यामपट्टे प्रश्नम् लिखति।

(ख) ते छात्राः पुस्तिकायाम् उत्तराणि लिखन्ति।

(ग) शिक्षकः 'बालकः' पदम् लिखित।

(घ) केयन् छात्राः श्यामपट्टम् पश्यन्ति।

(ङ) तत्र एकं पुस्तकम् मंचे अस्ति।